

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 24 lipca 2024 r.

Poz. 3313

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P.II.4131.2.247.2024 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 19 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.),

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr III/21/2024 Rady Miejskiej w Dębicy z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie uchwalenia opłat za usługi cmentarne obowiązujących na Cmentarzach Komunalnych w Dębicy.

Uzasadnienie

W dniu 14 czerwca 2024 r. Rada Miejska w Dębicy podjęła uchwałę Nr III/21/2024, którą ustaliła opłaty za usługi cmentarne obowiązujące na Cmentarzach Komunalnych w Dębicy.

W podstawie prawnej uchwały powołano się m.in. przepisy art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 679 ze zm.) oraz art. 30 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.), który odnosi się jednak do zadań wójta (burmistrza), a nie określa kompetencji rady gminy. Wskazano również uchwałę Nr VI/56/07 Rady Miejskiej w Dębicy z dnia 11 kwietnia 2007 r. w sprawie powierzenia uprawnień Burmistrzowi Miasta Dębica do ustalania wysokości opłat za miejsca na cmentarzach komunalnych i korzystania z urządzeń cmentarnych.

Jednocześnie w § 2 uchwały zamieszczono zapis o utracie mocy obowiązującej Zarządzenia nr 39/2022 Burmistrza Dębicy. Trzeba jednoznacznie stwierdzić, iż o uchyleniu bądź utracie mocy danego aktu może stanowić jedynie organ wydający dany akt. Tak więc jedynym podmiotem uprawnionym do stanowienia o utracie mocy zarządzenia jest Burmistrz. Rada Miejska nie posiada w tej kwestii żadnych kompetencji.

Porównując treść powyższego zarządzenia nr 39/2022 z treścią uchwały, należy jednoznacznie stwierdzić, iż podstawę prawną uchwały wprost skopiowano z zarządzenia, co jest niedopuszczalne, gdyż organ stanowiący wywodzi swe kompetencje z innych przepisów niż organ wykonawczy.

Odnosząc się natomiast do zapisów samej uchwały określić trzeba, że zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym organu wykonawczego gminy, musi mieć oparcie w obowiązujących przepisach. Stosownie do treści art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Wedle zaś ust. 2 tej regulacji, uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą powierzyć organom wykonawczym tych jednostek.

W niniejszej sprawie stwierdzić należy, że uprawnienia w powyższym zakresie zostały powierzone przez Radę Miejską Burmistrzowi. Przepisy art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej wyznaczają bowiem generalną właściwość organów samorządu terytorialnego do określenia wysokości cen

i opłat za usługi cmentarne oraz sposób ich ustalania. Przepis art. 4 ustawy o gospodarce komunalnej stanowi dodatkową, poza przepisami ustrojowymi odnoszącymi się do organów samorządu terytorialnego, podstawę do wydawania aktów prawa miejscowego (por. wyrok NSA z 8 października 2013 r., sygn. akt I OSK 1564/13). Zastosowanie w niniejszej sprawie art. 4 ust. 2 ustawy i podjęcie uchwały Nr VI/56/07 Rady Miejskiej w Dębicy powoduje, że Burmistrz posiadał kompetencję do podjęcia aktu dotyczącego ustalania opłat za usługi cmentarne. Rada chcąc ustalić przedmiotowe opłaty, powinna najpierw uchylić powyższą uchwałę upoważniającą Burmistrza. Dopiero wtedy nabyłyby ponownie uprawnienia do ustalania opłat. Dopóki funkcjonuje w obrocie prawnym uchwała Nr VI/56/07, to Rada nie miała podstaw do podejmowania przedmiotowej uchwały Nr III/21/2024.

Ponadto należy zauważyć, iż przepis art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, określa generalnie uprawnienie rady gminy do ustalenia wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Cmentarze należą do tej kategorii obiektów. Zgodnie z art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami zakładanie i utrzymanie cmentarzy stanowi cel publiczny. Z kolei w myśl art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy cmentarzy gminnych.

Uchwała Nr III/21/2024 Rady Miejskiej w Dębicy w przedmiocie wprowadzenia cennika opłat za usługi cmentarne wymienia czynności, które należy zakwalifikować jako usługi komunalne. Dotyczy ona w szczególności czynności związanych z pochowaniem zwłok. Podkreślenia wymaga, że w tym zakresie osoby uprawnione do pochowania zwłok nie mają wyboru usługodawcy. Natomiast, zdaniem organu nadzoru, ustalenie opłat za „nadzór zarządcy nad wykonywanymi pracami” zostało podjęte z istotnym naruszeniem prawa, a to z naruszeniem art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej w związku z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Pojęcie usług świadczonych przez administratora na cmentarzu komunalnym oznacza tylko takie usługi, jakie świadczy administrator cmentarza komunalnego na rzecz osób trzecich, czyli korzystających z cmentarza. W pojęciu tym nie mieszczą się jednak te opłaty związane z prowadzeniem cmentarza komunalnego, których nałożenie nie pociąga za sobą jakichkolwiek usług administratora. Stwierdzić należy, iż opłaty związane z prowadzeniem cmentarza obejmują szerszy zakres niż opłaty związane z usługami świadczonymi przez administratora cmentarza na cmentarzu komunalnym. Tym samym organ gminy może ustalić tylko te opłaty, które są związane z pochowaniem zwłok, a nie jakiegokolwiek opłaty związane z prowadzeniem cmentarza. W zaistniałej sytuacji nie znajduje się, zdaniem organu nadzoru, podstaw prawnych do wprowadzenia opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych i urządzeń cmentarnych wymienionych w załączniku do uchwały i oznaczonych „nadzór zarządcy nad wykonywanymi pracami”

Przedmiotowa uchwała, jak wykazano wyżej, w sposób oczywisty narusza wskazane w uzasadnieniu obowiązujące przepisy prawa, dlatego też należało stwierdzić jej nieważność.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Magdalena Kryczka
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru